

**Jak zwiększyć zatrudnienie,
oszczędności narodowe
oraz tempo wzrostu produktywności w Polsce?**

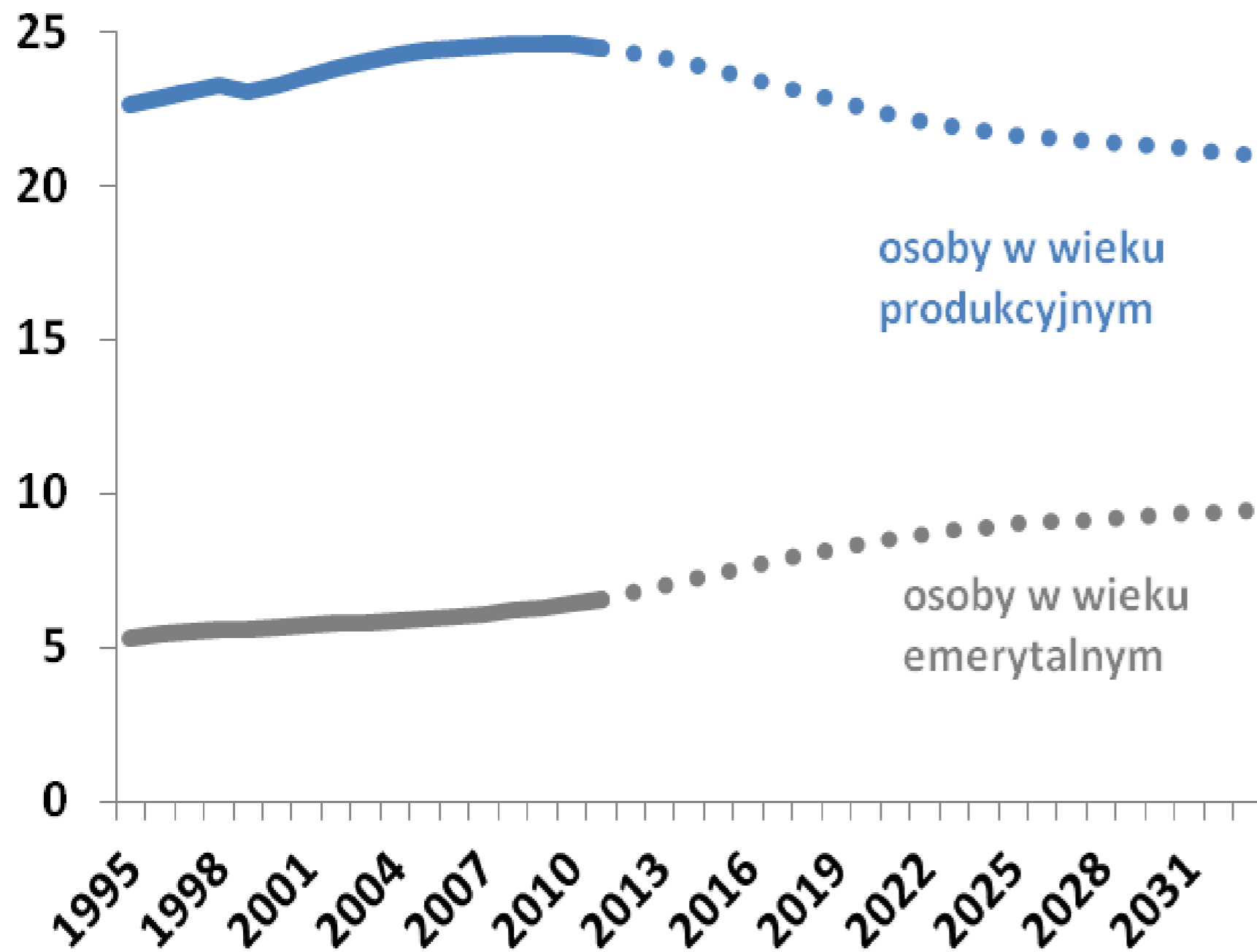
Aleksander Łaszek

Forum Obywatelskiego Rozwoju
11 października 2012 r.

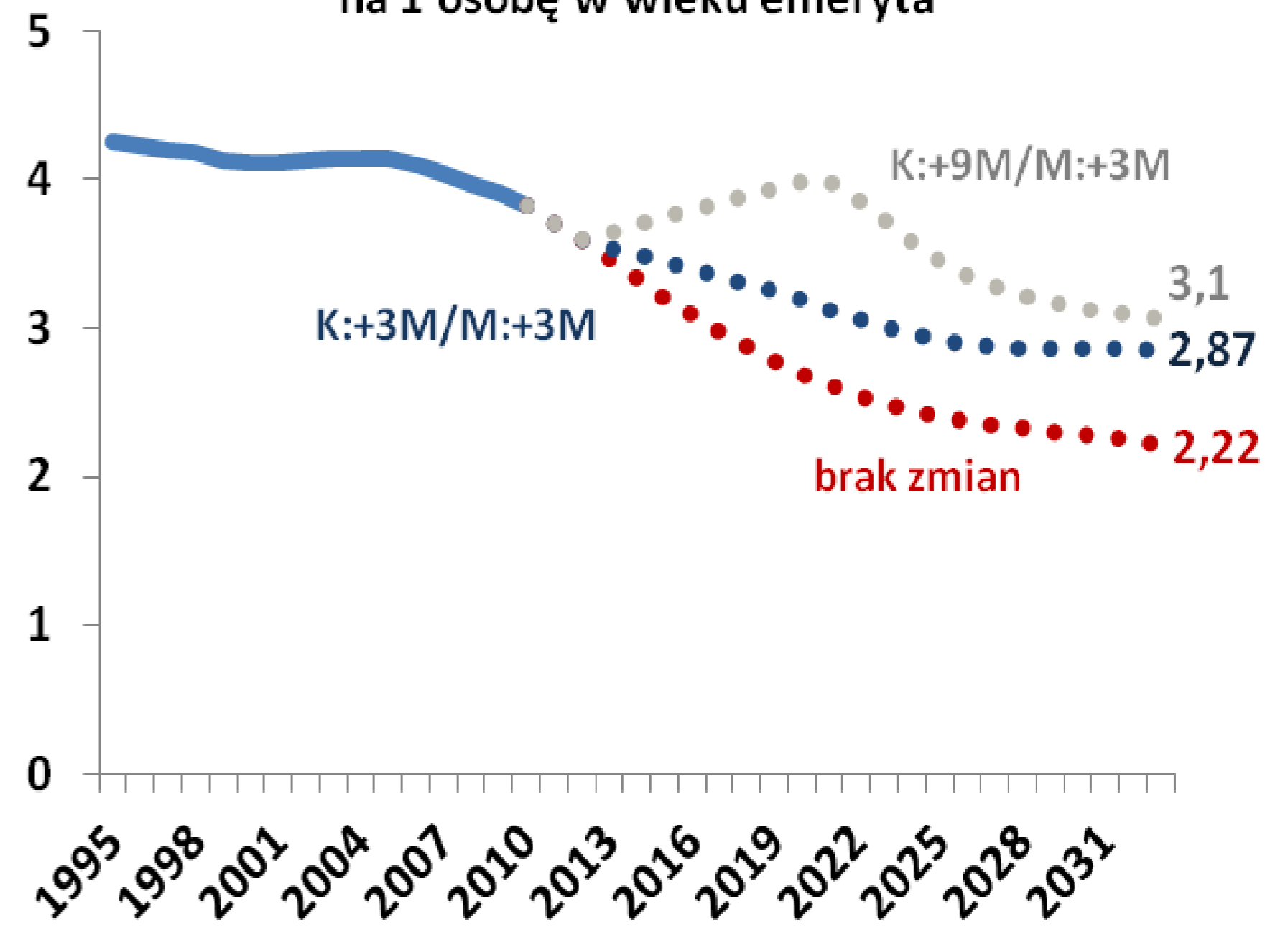
- 1. Demografia**
- 2. Oszczędności i inwestycje**
- 3. Produktywność**
- 4. Ozusowanie umów cywilnoprawnych**
- 5. Likwidacja obniżonych stawek VAT**

1.1. Demografia i podaż pracy

Liczba osób w wieku produkcyjnym i emerytalnym przy brak zmian (mln)

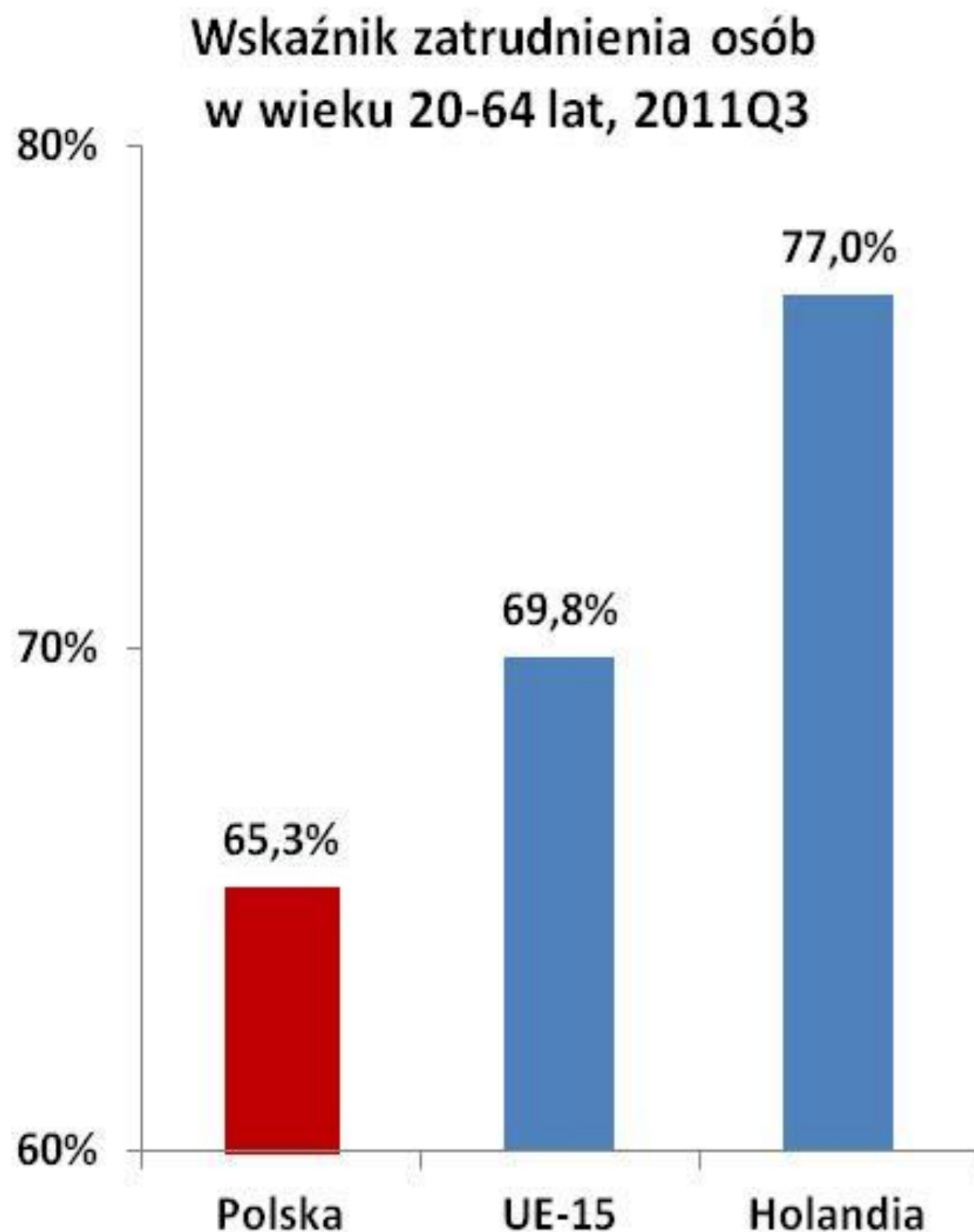

Liczba osób w wieku produkcyjnym przypadających na 1 osobę w wieku emeryta

Reformy zwiększające podaż pracy:

- Likwidacja przywilejów emerytalnych
- Zatrzymanie wzrostu płacy minimalnej
- Redukcja pozapłacowych kosztów pracy
- Poprawa dostępu do przedszkoli i żłobków

Wskaźnik zatrudnienia w Polsce jest o 4,5 pp. niższy niż w UE-15. Z tego:

2,6 pp. to niższe zatrudnienie osób w wieku 55-64

1,1 pp. to niższe zatrudnienie osób w wieku 20-24

Różnica w stosunku do Holandii wynosi 11,8 pp. z tego:

4,1 pp. to niższe zatrudnienie osób w wieku 55-64

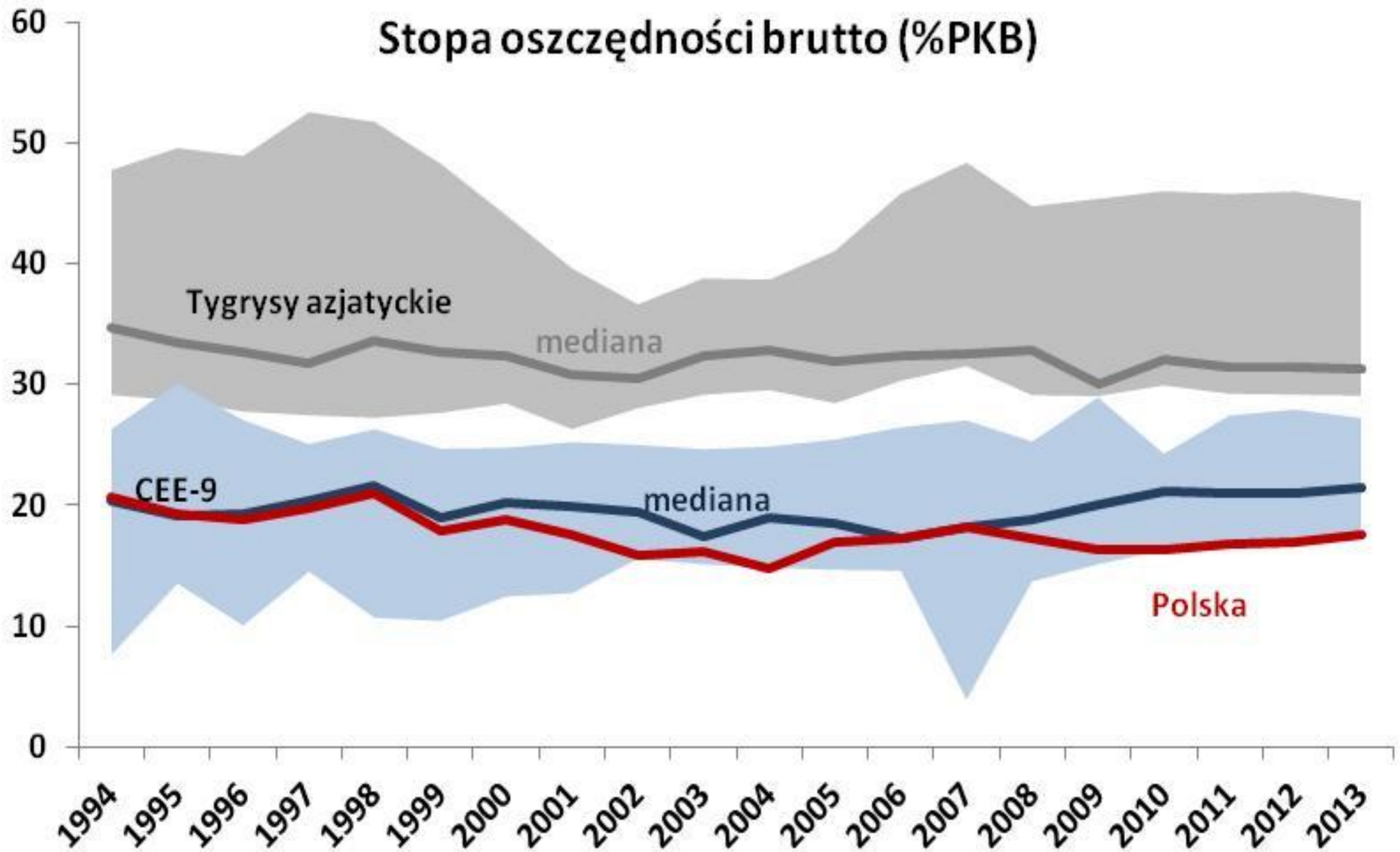
3,3 pp. to niższe zatrudnienie osób w wieku 20-24

2,4 pp. to niższe zatrudnienie kobiet w wieku 25-54

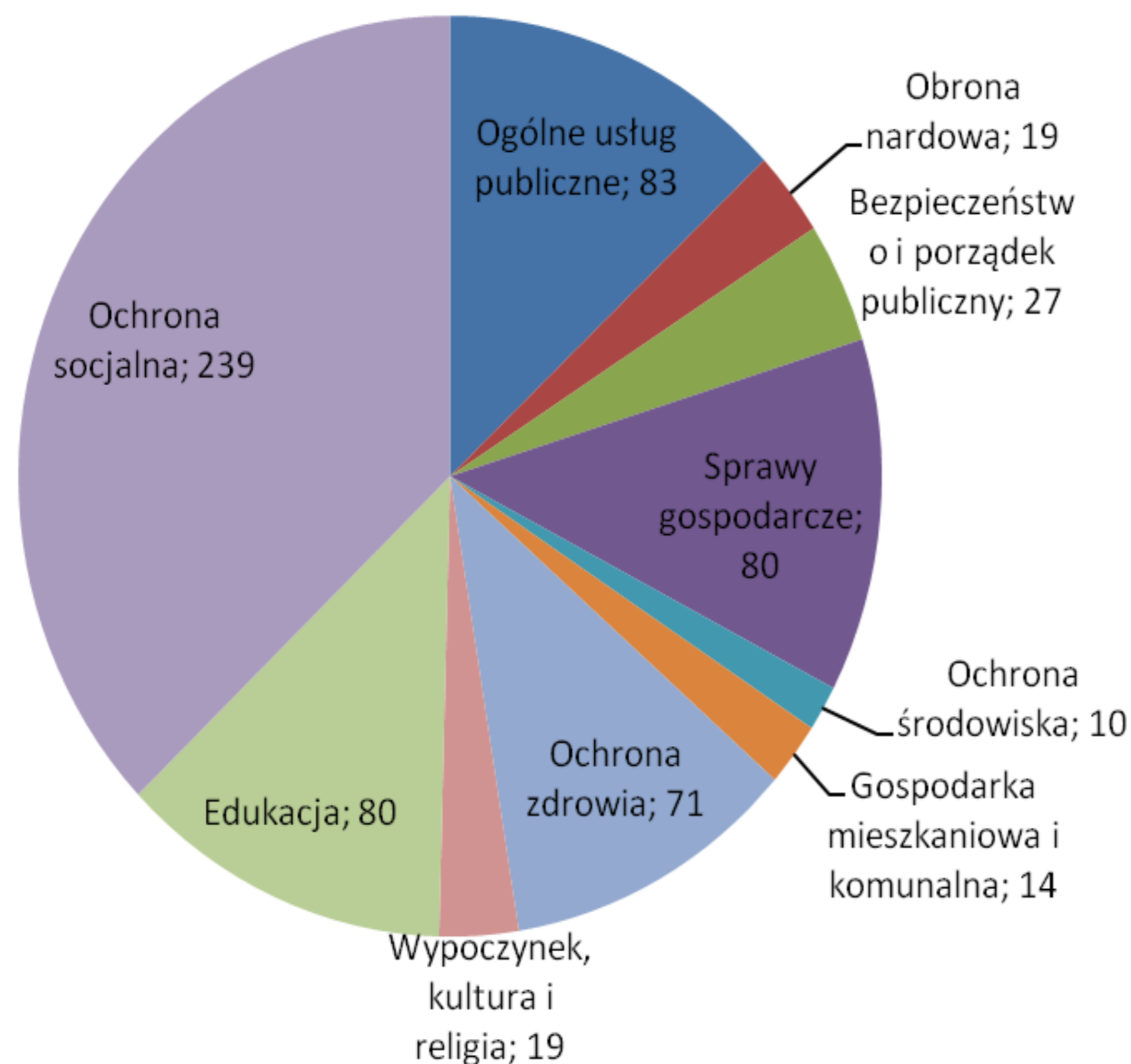
1,9 pp. to niższe zatrudnienie mężczyzn w wieku 25-54

Na temat zatrudnienia w Holandii:

ANALIZA FOR 14/2011: Reformujący Holender, czyli jak wydatki na renty zmniejszyć o połowę, na zasiłki dla bezrobotnych – prawie czterokrotnie i pracować o trzy lata dłużej? M. Guzikowski

2.2. Oszczędności i inwestycje

Wydatki publiczne 2010 (mld zł)

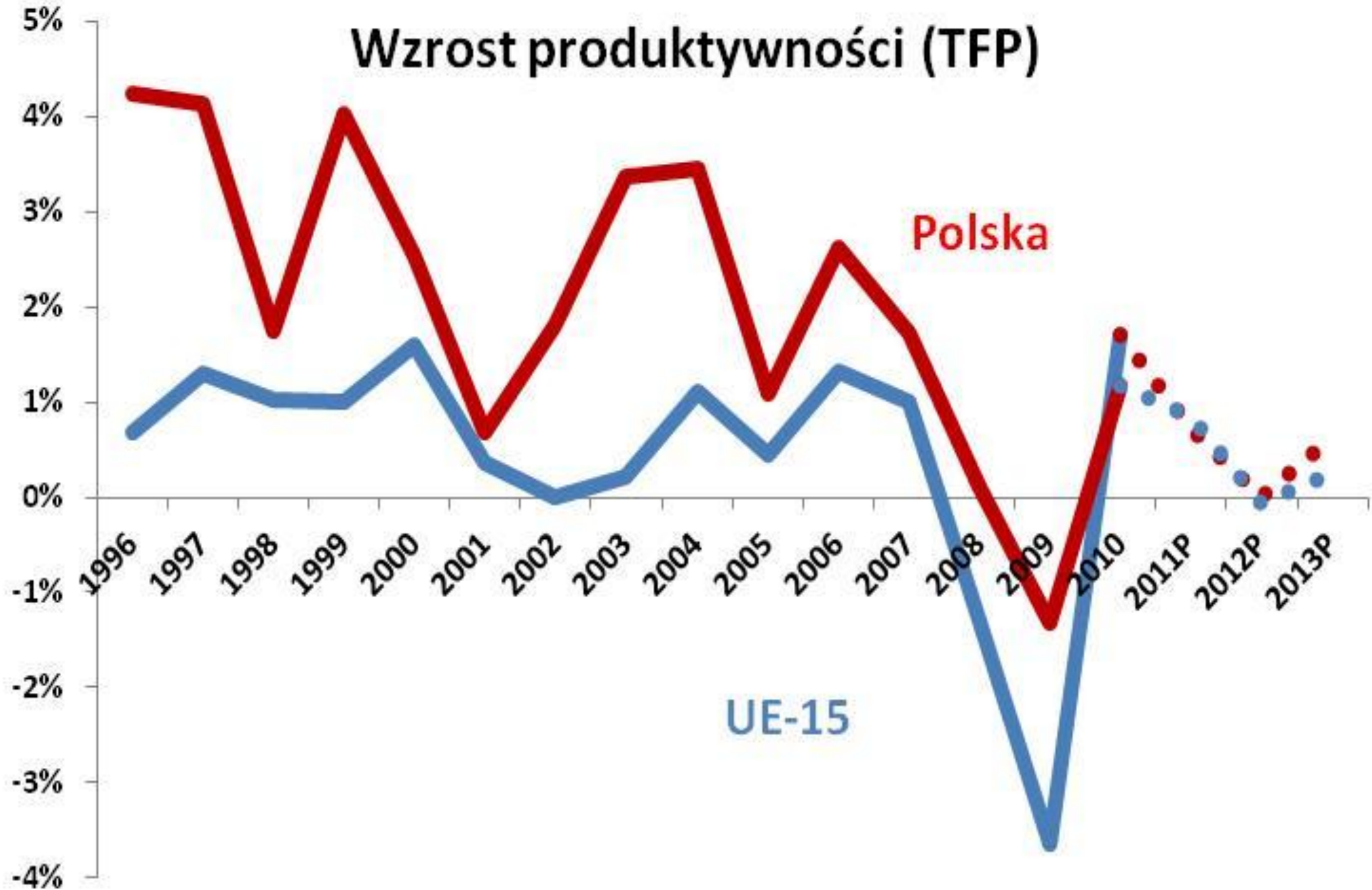
Ogólne usług publiczne	83
<i>w tym odsetki od długu publicznego</i>	39
Obrona narodowa	19
Bezpieczeństwo i porządek publiczny	27
Sprawy gospodarcze	80
<i>w tym transport</i>	58
Ochrona środowiska	10
Gospodarka mieszkaniowa i komunalna	14
Ochrona zdrowia	71
Wypoczynek, kultura i religia	19
Edukacja	80
Ochrona socjalna	239
<i>w tym emerytury</i>	139
Razem	642

Oszczędności należy szukać we wszystkich pozycjach wydatków publicznych.

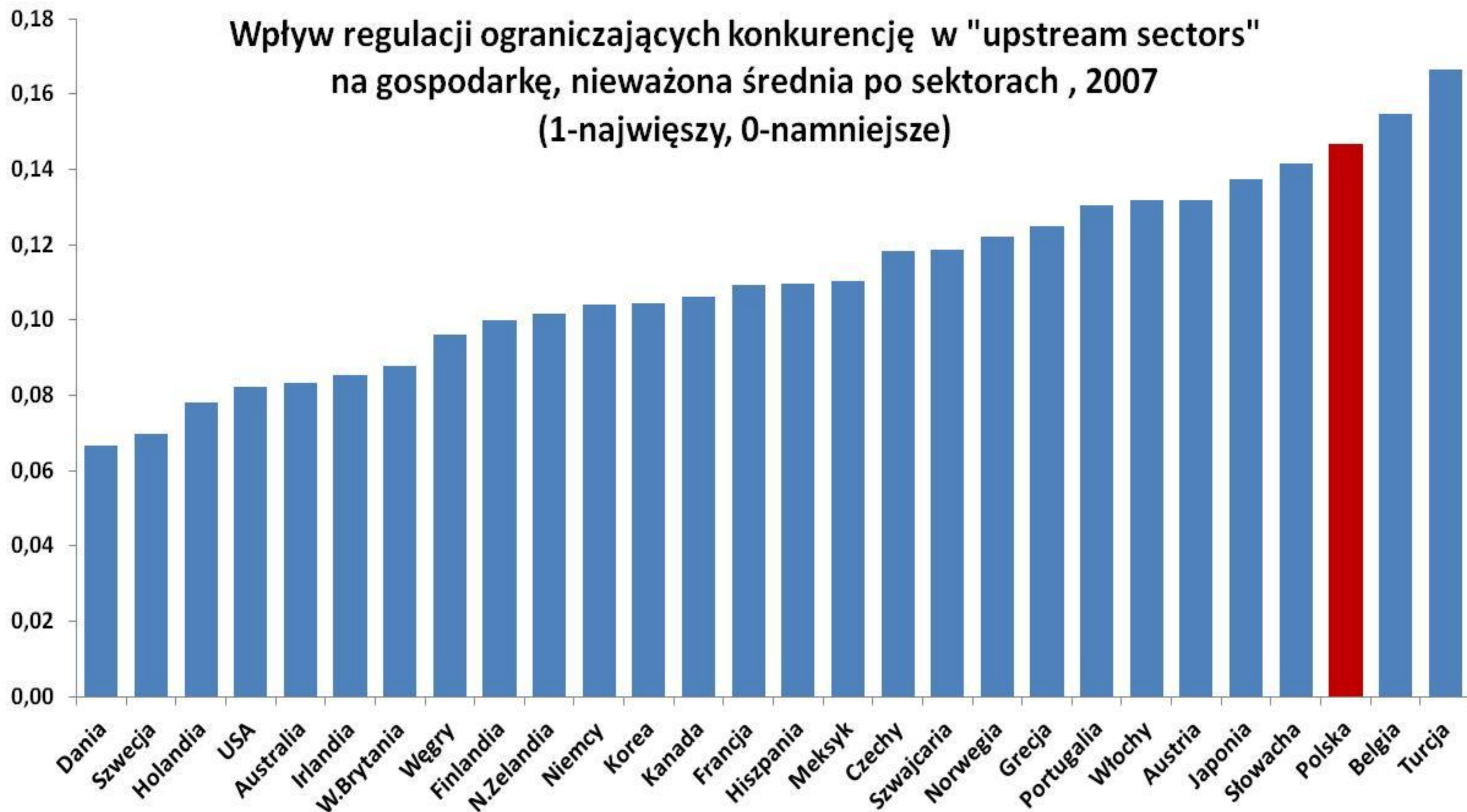
Powrót do cenowej waloryzacji rent i emerytur

Podniesienie pensum nauczycieli

Centralizacja zakupów i usług dla administracji publicznej

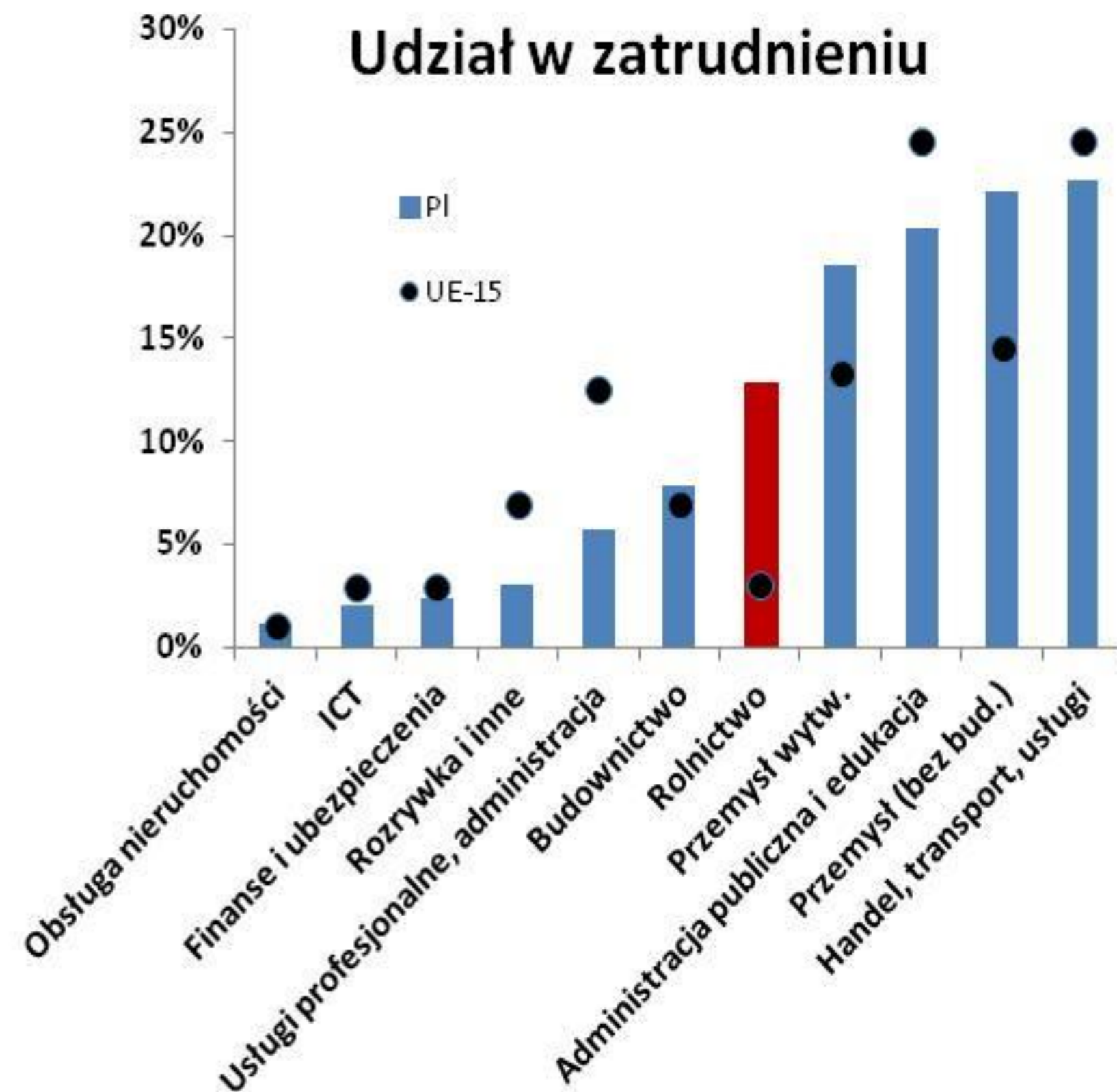
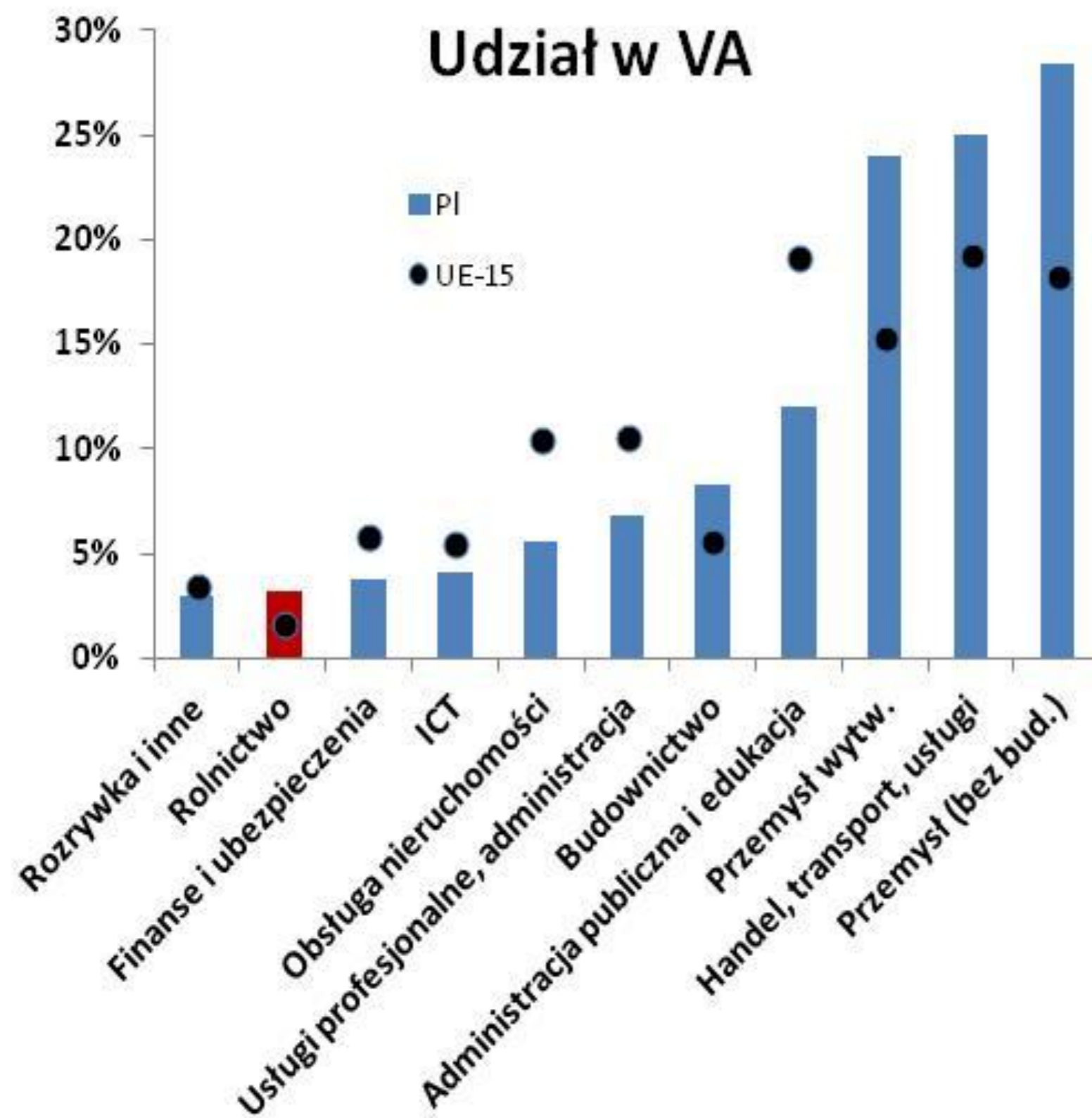

3.2. Szkodliwe regulacje

„Upstream sectors”: wolne zawody (prawnicy, architekci, inżynierowie, księgowi), energetyka, telekomunikacja, transport, handel. Zmniejszenie obciążeń regulacyjnych w Polsce z obecnego poziomu do poziomu liderów, może podnieść TFP o ok. 9% w ciągu 5 lat.

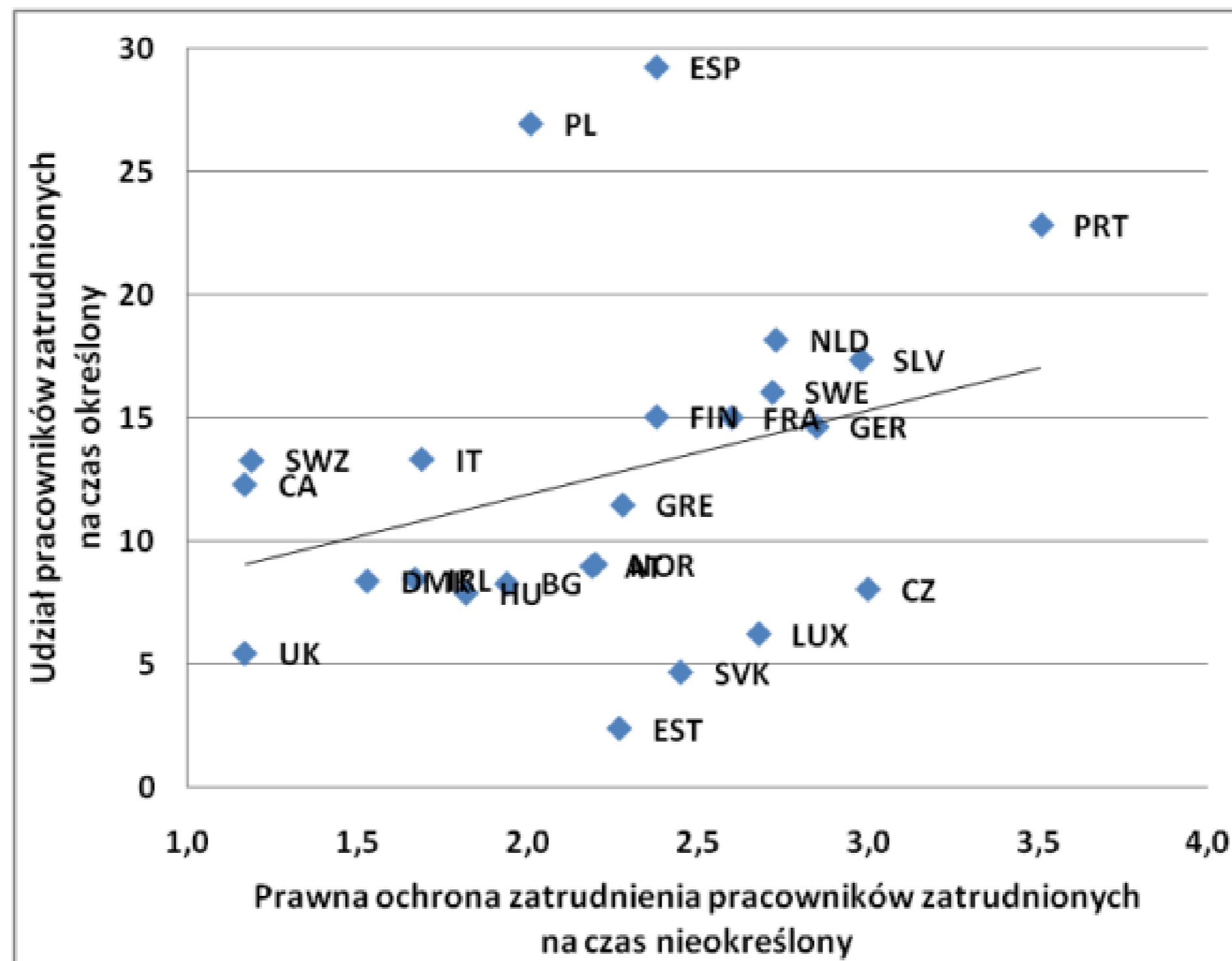
3.3. Realokacja zasobów

Udział rolnictwa w wartości dodanej wynosi ok. 3% , a w zatrudnieniu ok. 13%. Przy zachowaniu obecnej różnicy w produktywności, przejście 160 tys. osób z rolnictwa (ok. 1% zatrudnionych ogółem) do innych działów gospodarki przekłada się na wzrost PKB o 0,9%.

4.1. Ozusowanie umów cywilnoprawnych

Wykres 2. Udział pracowników zatrudnionych na czas określony i ochrona stałych pracowników przed zwolnieniem w wybranych krajach rozwiniętych w 2008 r.

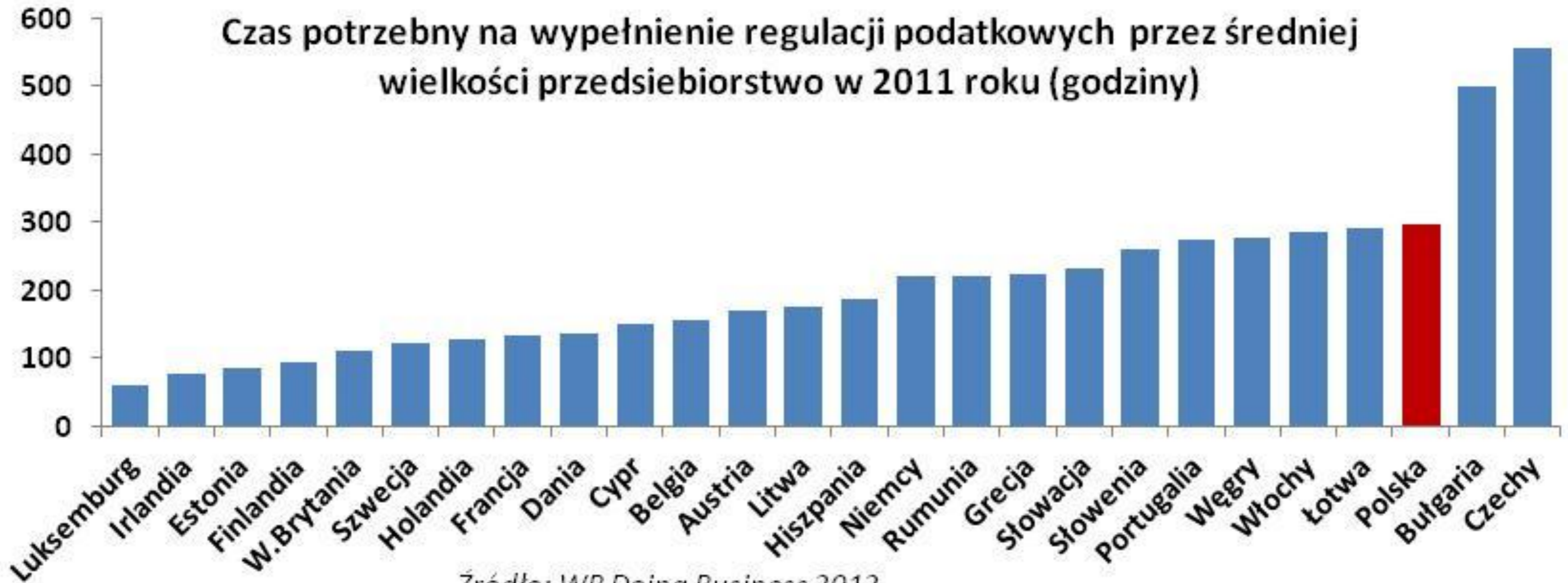
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych OECD.

Sztywne przepisy chroniące przed zwolnieniem są, obok pozapłacowych kosztów pracy, głównym czynnikiem powstrzymującym pracodawców przed podpisywaniem umów o pracę na czas nieokreślony.

- 1. Dopłaty to za mało**
- 2. Mniej podatków od pracy**
- 3. Okiełznać płacę minimalną**
- 4. Więcej elastyczności**
- 5. Jedna umowa o pracę**
- 6. Zreformować urzędy pracy***

5.1. Likwidacja obniżonych stawek na VAT

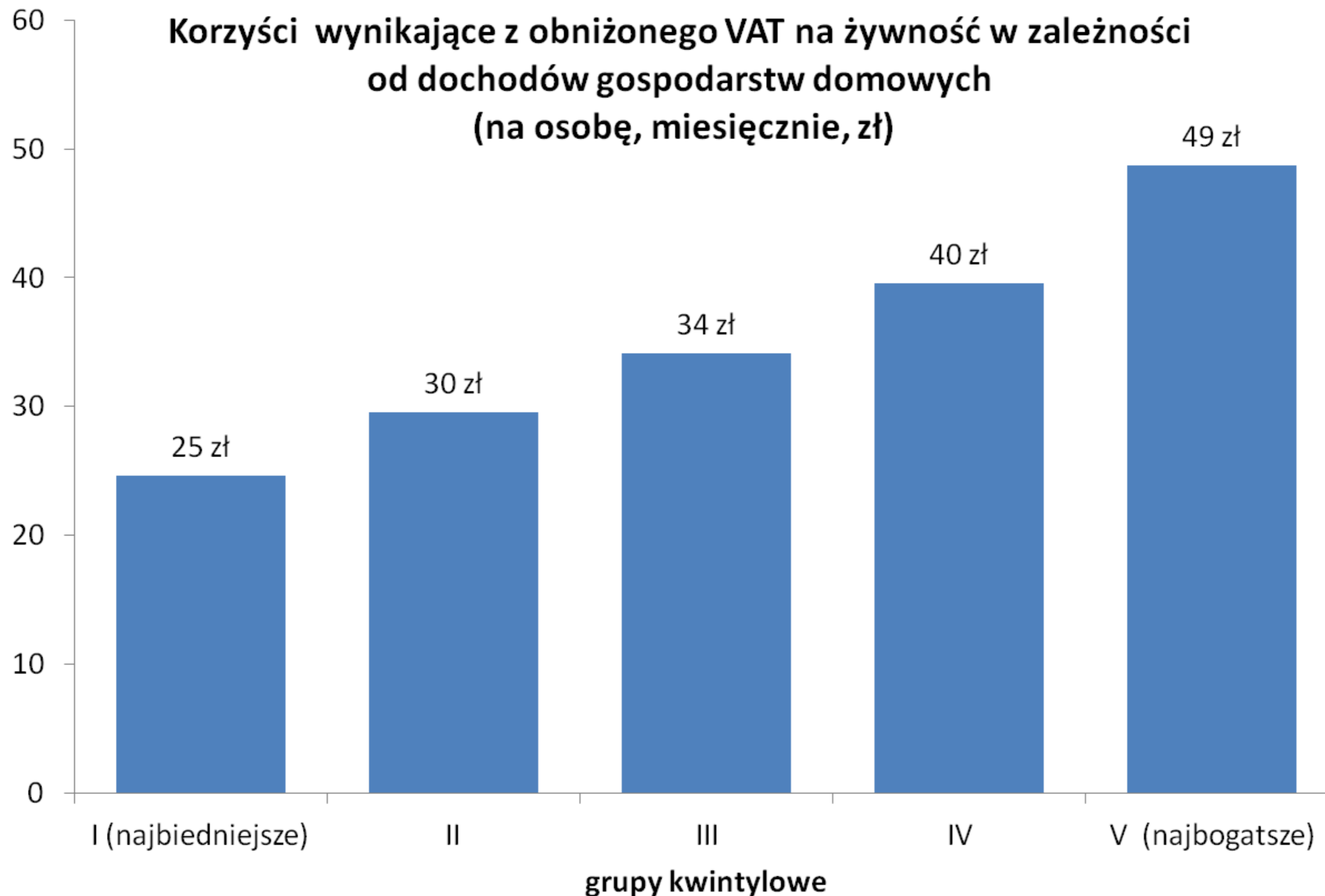
Czas potrzebny na wypełnienie regulacji podatkowych przez średniej wielkości przedsiębiorstwo w 2011 roku (godziny)

Źródło: WB Doing Business 2012

Polski system podatkowy jest nadmiernie skomplikowany. Według WB Doing Business rozliczanie podatków zajmuje przedsiębiorcy średniej wielkości 296 godziny rocznie, czyli 37 dni roboczych. 110 godzin przypada na rozliczanie VAT.

5.2. Likwidacja obniżonych stawek na VAT

Na obniżonych stawkach VAT najbardziej korzystają gospodarstwa domowe o najwyższych dochodach.

+ 43 mld zł

wzrost wpływów podatkowych dzięki likwidacji preferencyjnych stawek VAT (kwota może być mniejsza);
Korzyści: uproszczenie systemu podatkowego, ograniczenie szarej strefy

- 14 mld zł

spadek wpływów podatkowych na skutek podniesienia zryczałtowanych kosztów uzyskania przychodu do 6360 zł (górny szacunek); Korzyści: obniżenie opodatkowania pracy, wzrost aktywności zawodowej

- 18 mld zł

koszt automatycznej waloryzacji rent i emerytur (górny szacunek); Korzyści: brak negatywnych skutków likwidacji preferencyjnych stawek VAT dla gospodarstw domowych rencistów i emerytów

- 7 mld zł

niższe wpływy z obniżenia składki rentowej o 2 pp. (górny szacunek); Korzyści: ograniczenie wzrostu bezrobocia

4 mld zł

rezerwa